

Mediji i informiranje

Presuda u predmetu C-490/19
Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier/Société
Fromagère du Livradois SAS

Pravom Unije zabranjuje se oponašanje oblika ili izgleda proizvoda zaštićenog ZOI-jem u određenim okolnostima

Valja ocijeniti može li to oponašanje potrošača dovesti u zabludu, uzimajući u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući načine prezentiranja javnosti i stavljanja proizvoda na tržište kao i činjenični kontekst

„Morbier” je sir koji se proizvodi u Jurskom gorju (Francuska) i od 22. prosinca 2000. nosi zaštićenu oznaku izvornosti (ZOI). Svojstvena mu je crna brazda, koja sir vodoravno dijeli na dva dijela. Ta je crna brazda, koja izvorno potječe od sloja ugljena, a sada se izrađuje od biljnog ugljena, izričito spomenuta u opisu proizvoda sadržanom u specifikaciji povezanoj sa ZOI-jem.

Društvo Société Fromagère du Livradois SAS, koje proizvodi sir morbier od 1979., ne nalazi se na zemljopisnom području za koje je registriran naziv „Morbier”. Stoga se ono, nakon isteka prijelaznog razdoblja, za svoj sir koristi nazivom „Montboissié du Haut Livradois”.

Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (Međustrukovno udruženje za sir Morbier, u daljnjem tekstu: Međustrukovno udruženje) podnio je 2013. Tribunalu de grande instance de Paris (Okružni sud u Parizu, Francuska) tužbu protiv društva Société Fromagère du Livradois. Prema mišljenju Međustrukovnog udruženja, društvo Société Fromagère du Livradois nanosi štetu ZOI-ju i čini navodne radnje nepoštenog i parazitskog tržišnog natjecanja time što proizvodi i stavlja na tržište sir koji izgledom nalikuje na proizvod zaštićen ZOI-jem „Morbier”, osobito u pogledu crne brazde. Njegova je tužba odbijena.

To je odbijanje cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska) potvrdio presudom donesenom 2017. Prema mišljenju tog suda, ZOI-jem se ne nastoji zaštititi izgled proizvoda ili njegove značajke, nego njegov naziv, na način da njime nije zabranjena proizvodnja proizvoda primjenom istih tehnika. Međustrukovno udruženje protiv te presude podnijelo je žalbu u kasacijskom postupku pred sudom koji je uputio zahtjev.

U tim okolnostima Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska) pita Sud o tumačenju članka 13. stavka 1. Uredbe br. 510/2006¹ odnosno članka 13. stavka 1. Uredbe br. 1151/2012², koji se odnose na zaštitu registriranih naziva. Konkretno, postavlja se pitanje može li oponašanje fizičkih značajki proizvoda zaštićenog ZOI-jem a da se pritom ne koristi registrirani naziv predstavljati praksu koja može potrošača dovesti u zabludu glede pravog podrijetla proizvoda, koja je zabranjena člankom 13. stavkom 1. točkom (d) tih dviju uredbi. Tako Sud mora prvi put tumačiti taj članak 13. stavak 1. točku (d).

Ocjena Suda

¹ Uredba (EZ) br. 510/2006 Vijeća od 20. ožujka 2006. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (SL 2006., L 93, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 4., str. 184.)

² Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL 2012., L 343, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 25., str. 31. i ispravak SL 2015., L 191, str. 9.)

Kao prvo, Sud smatra da se člankom 13. stavkom 1. Uredbe br. 510/2006 odnosno člankom 13. stavkom 1. Uredbe br. 1151/2012 ne zabranjuje samo to da se treća strana koristi registriranim nazivom. Kao drugo, Sud navodi da se člankom 13. stavkom 1. točkom (d) Uredbe br. 510/2006 i člankom 13. stavkom 1. točkom (d) Uredbe br. 1151/2012 zabranjuje oponašanje karakterističnog oblika ili izgleda proizvoda obuhvaćenog registriranim nazivom ako to oponašanje može potrošača dovesti do toga da povjeruje da je proizvod o kojem je riječ obuhvaćen tim registriranim nazivom. U tom pogledu valja ocijeniti može li europskog potrošača koji je uobičajeno obaviješten, razumno pažljiv i oprezan navedeno oponašanje dovesti u zabludu, uzimajući u obzir sve čimbenike relevantne u predmetnom slučaju, uključujući načine prezentiranja javnosti i stavljanja na tržište proizvoda o kojima je riječ kao i činjenični kontekst.

Kako bi došao do tih zaključaka, Sud ponajprije podsjeća na to da članak 13. stavak 1. Uredbe br. 510/2006 i članak 13. stavak 1. Uredbe br. 1151/2012 sadržavaju postupno nabranje zabranjenih radnji i ne ograničavaju se samo na to da zabrane korištenje samim registriranim nazivom. Stoga, iako ne označava pobliže zabranjene radnje, članak 13. stavak 1. točka (d) tih uredbi uopćeno se odnosi na sve radnje, osim onih koje su zabranjene člankom 13. stavkom 1. točkama (a) do (c) tih uredbi, a koje potrošača mogu dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda o kojem je riječ.

Nadalje, kad je riječ o tome može li oponašanje oblika ili izgleda proizvoda obuhvaćenog registriranim nazivom činiti takvu praksu koja može potrošača dovesti u zabludu, Sud primjećuje da je, doduše, **cilj zaštite predviđene uredbama br. 510/2006 i br. 1151/2012 registrirani naziv, a ne proizvod koji je njime obuhvaćen. Stoga njezin cilj nije da zabrani korištenje tehnikama proizvodnje ili oponašanja jedne ili više značajki navedenih u specifikaciji proizvoda obuhvaćenog takvim nazivom, zbog toga što se nalaze u toj specifikaciji.**

Međutim, ZOI-iji su zaštićeni u mjeri u kojoj označavaju proizvod koji ima određene kvalitete ili određene značajke. Na taj način, ZOI i njime obuhvaćeni proizvod međusobno su blisko povezani. Stoga **se ne može isključiti da oponašanje oblika ili izgleda proizvoda obuhvaćenog registriranim nazivom a da se pritom taj naziv ne nalazi ni na proizvodu o kojem je riječ ni na njegovoj vanjskoj ambalaži može ulaziti u područje primjene članka 13. stavka 1. točke (d).** To će biti slučaj ako to oponašanje može potrošača dovesti u zabludu u vezi s pravim podrijetlom proizvoda o kojem je riječ.

Kako bi se utvrdilo je li to slučaj, **osobito valja ocijeniti čini li element izgleda proizvoda obuhvaćenog registriranim nazivom referentnu i posebno razlikovnu značajku da bi njezino oponašanje, zajedno sa svim čimbenicima relevantnima u predmetnom slučaju, potrošača moglo dovesti do toga da povjeruje da je proizvod koji sadržava to oponašanje obuhvaćen tim registriranim nazivom.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106